

(อม.๔๙)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์



คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑๓/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๑๑/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓	

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมาย





ให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยัง กระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จำเลย จะได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยคนใหม่ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้ นัดประชุมครั้งใหม่เป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนายธีธัชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดย อ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ส่วนที่ ๓๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่ง เปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกับให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง วันเดียวกันหลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการ





ไม่เชื่อฟังและไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัชทั้งที่เป็น รัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่า คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยถึงประธานกรรมการและ คณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการนัดประชุมที่มีชอบ การประชุมไม่ผูกพันองค์การ ตลาด วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นาย ประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีบทบาทสำคัญในการเลิกจ้างนายธีธัชต้องพ้นจากตำแหน่ง นายธีธัช จึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยัง ไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด และหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วจำเลยสั่งการเป็น หนังสือว่าการประชุมมีชอบ ไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด และเสนอให้ปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การ ตลาด เป็นการใช้อำนาจหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีธัชได้รับประโยชน์ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้าง องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และ





พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ตรวจสอบพยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมายเลข จ.๒ (หน้า ๘ ถึง ๑๑) ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เอกสารหมายเลข จ.๓ (หน้า ๔๒ ถึง ๔๓) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๓ (หน้า ๕๙๐) แจ้งนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ส่วนประเด็นการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้ามีการสมยอมกันเสนอราคาโดยนายธีธัชมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕





ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนที่สุด ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๔) ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๕) นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จะมีการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อนโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๖) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๗) เลื่อนการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัช และผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนาจเวช กรรมการองค์การตลาดทำหน้าที่ผู้อำนวยการ





องค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามเอกสารหมาย จ.๑๘ (หน้า ๕๙๗ ถึง ๖๐๗) ช่วงบ่ายของวันเดียวกัน ขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศนิตย์ ศิธรราช นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์จิรพล สีนธุนาวา กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายอิทธิชัยที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายอิทธิชัยไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมีชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมาย จ.๑๙ (หน้า ๖๑๔ และ ๖๑๕ กับหน้า ๖๑๗ และ ๖๑๘ ตามลำดับ) นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่คณะกรรมการองค์การตลาดนัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาดตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน ส่งหนังสือเชิญประชุมเวลา ๙ นาฬิกา นัดประชุมเวลา ๑๐ นาฬิกา กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด จึงเป็นการประชุมที่มีชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด ตามเอกสารหมาย จ.๖ (หน้า ๔๒๒) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัย





และดำเนินคดีอาญาแก่นายธีธัช การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไม่ได้ฝ่าฝืนคำสั่งของ
จำเลยเพราะมีการเลื่อนประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทยสั่งการให้เลื่อนการประชุมจริงหรือไม่ มติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจ
ตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามเอกสารหมาย จ.๒๐
(หน้า ๖๑๙ ถึง ๖๒๑) ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เสนอ
คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการ
องค์การตลาดสดใหม่ ๑๔ คน ตามเอกสารหมาย จ.๒๒ (หน้า ๖๔๖ ถึง ๖๔๙) โดยมีกรรมการองค์การ
ตลาดสดเดิม ๘ คน ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามา ตามเอกสารหมาย จ.๒๔ (หน้า ๘๐๓ ถึง ๘๐๔) ตามพระ
ราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๔ กับมาตรา ๑๗ (๓) คณะรัฐมนตรีเป็น
ผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการ ประธาน
กรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ออก
มาตรา ๑๒ กับมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุม
โดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาดเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ มีอำนาจเรียกประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น
หรือให้ทำรายงานยื่นได้ กับมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดด้วยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการองค์การตลาด และมาตรา ๑๙ (๒) คณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจและหน้าที่
วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด และมีอำนาจที่จะวางข้อบังคับการ
ประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการองค์การตลาด

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณา
เรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายอันเป็นความผิดตามฟ้องหรือไม่





โจทก์อุทธรณ์ว่า การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธีธัชเป็นกิจการภายในและเป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาด ไม่ใช่งานนโยบายที่ต้องรอฟังจากรัฐมนตรี จำเลยมีหน้าที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๒ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยสั่งการให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน การที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หลังประชุมเสร็จ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อขณะนั้นยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่มีชอบ แต่จำเลยวินิจฉัยถึงการทำหน้าที่ของฝ่ายประจำโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ และผลของคำสั่งจำเลยตามหนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้างนายธีธัชตามมติคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิติกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ มีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีมติเลิกจ้างนายธีธัช นั้น ในปัญหานี้แม้จะได้ความตามคำเบิกความนายสมิทธิ รองประธานกรรมการองค์การตลาดว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยอ้างว่าต้องการมอบนโยบายก่อน นายสมิทธิแจ้งนายสำคัญ นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์มีมติเสียงข้างมากเห็นว่า แม้การจัดการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดมิใช่งานนโยบายของรัฐมนตรี





โดยตรงก็ตาม แต่เมื่อคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ กรณีจึงมีเหตุที่คณะกรรมการองค์การตลาดจะชะลอการประชุมออกไปก่อนเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนได้ ประกอบกับมีบันทึกข้อความของกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่แจ้งเวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอการดำเนินการโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้มีการเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาไว้อีกก่อน แม้การประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในคดีนี้จะไม่ใช่โครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วก็ตาม แต่หากจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการก็ย่อมจะมีมติเพื่อควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ อันอาจเกี่ยวพันหรือกระทบต่อนโยบายของรัฐมนตรีได้ ซึ่งข้อนี้จะเห็นได้จากนายสำคัญได้มีหนังสือเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำเลยก็มีได้ขอให้ชะลอเรื่องกรณีการดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชโดยเฉพาะเจาะจง ทั้งจำเลยขอให้ชะลอการประชุมออกไปเพียงระยะหนึ่งเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนซึ่งก็เป็นเวลาไม่นานนัก นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชและคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษกรณีมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจช่วยเหลือให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด มหาศาลสินและห้างหุ้นส่วนจำกัด ไพรวลัยธุรกิจ ร่วมกันสมยอมราคการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้า ทำให้องค์การตลาดเสียหาย และเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชตามคำสั่งคณะกรรมการ





องค์การตลาดที่ ๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น ปรากฏว่าต่อมานายสมิทธิประธาน กรรมการองค์การตลาดคนใหม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการ องค์การตลาดที่ ๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เอกสารหมาย ล.๙ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริงสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ กรณีการจัดจ้าง ปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักงานตลาดสาขาบางลำบัว ไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่านายธีธัชมีการ กระทำอันจะเข้าข่ายว่ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือช่วยเหลือการกระทำใดที่จะเป็นการสมยอมในการเสนอ ราคา และไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่ามีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่าบริหารงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ ตนเองและพวก ตามเอกสารหมาย ล.๑๐ ในส่วนที่องค์การตลาดร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดี นายธีธัช ขึ้นไต่สวนของโจทก์ โจทก์ก็มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องที่นายธีธัช ถูกกล่าวหาว่าจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางลำบัวในราคาสูงกว่าความเป็นจริง มีการสมยอมกันในการเสนอราคา กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่และร่วมกันกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อ หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีมติ ๘ คะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ว่า จากการไต่สวนข้อเท็จจริงไม่ ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟังได้ว่าได้กระทำความผิดตามที่กล่าวหา ข้อกล่าวหา ไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาตกไป ตามเอกสารหมาย ล.๑๑ และศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ตาม คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๐๖/๒๕๖๐ ว่าการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดใน วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง การยกเลิกสัญญาและเลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การ ตลาด ไม่ปรากฏว่าได้เริ่มหรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วยในฐานะ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาด โดยมีขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การตลาด และการยกเลิกสัญญาจ้างเป็นขั้นตอนและ วิธีการภายหลังจากนั้น กรณีจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ แห่งพระ





ราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่โดยชอบในการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระการประชุมต่าง ๆ ได้โดยอิสระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลไม่มีอำนาจและหน้าที่สั่งการใด ๆ ที่เป็นการล่วงล้ำละเมิดอำนาจหน้าที่ประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดเกี่ยวกับการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระต่าง ๆ ของการประชุม ฟังไม่ขึ้น ดังนั้น แม้ในขณะที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ศาลปกครองสูงสุดยังไม่ได้มีคำพิพากษาดังกล่าว แต่ก็เห็นได้ว่าการเลิกจ้างนายธีรชิตตามมติที่ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ยังไม่มีผลเป็นการถอดถอนนายธีรชิตเพราะการถอดถอนเป็นอำนาจของจำเลยซึ่งกำกับดูแลองค์การตลาด ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ทั้งหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดก็เพียงให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเนื่องจากอยู่ในระหว่างกำลังศึกษาแนวทางและผลประกอบการขององค์การตลาดเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการมอบนโยบายและวางแนวทางการบริหารงานขององค์การตลาด ซึ่งต่อมาจำเลยก็มอบนโยบายเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของการที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาด เมื่อนายขวัญชัย วงศ์นิติกร นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม แหยมเกตุ และนางสาวกรประณม วงษ์มงคล เป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำ ซึ่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น เมื่อการแต่งตั้งนายขวัญชัย นายอนันต์





- ๑๒ -

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณมกลับเข้ามาอีกซึ่งเป็นไปตามสัดส่วน
กรรมการที่กฎหมายกำหนด สำหรับนายสมิทธิซึ่งลงมติในการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่
๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้เลิกจ้างและดำเนินการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช ดังนั้น การที่จำเลยติดตอสั่ง
การให้ชะลอการประชุมผ่านนายสมิทธิก่อนที่จะมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันดังกล่าวจึงมิใช่
ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสมิทธิได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ส่วนนายชาวันย์
สวัสดิ์-ชูโต และพลตำรวจตรี ปิยะ สอนตระกูล เมื่อพิจารณาถึงกรณีของนางสาวกรประณมที่เคยเป็นกรรมการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริงนายธีธัชและไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็น
กรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ดังนั้น การที่นายชาวันย์และพลตำรวจตรี ปิยะ ไม่ได้เข้าประชุมในวันที่
๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทำให้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ก็ดี และการแต่งตั้งกรรมการ
องค์การตลาดดังกล่าวนั้นล้วนแต่มิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์
และนายพณศินิตยต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การ
ตลาดชุดเดิมที่มีมติเลิกจ้างนายธีธัช ซึ่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ (๓)
ก็มีได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของการที่คณะรัฐมนตรีจะให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ
และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระไว้ และการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดก็ปรากฏว่าเป็น
แนวทางดำเนินการที่รัฐมนตรีคนก่อนกระทำอยู่เป็นปกติ หากใช่เป็นการกระทำที่มีลักษณะผิดแผกแตกต่าง
ไปจากแนวทางปฏิบัติเดิมอันจะเป็นข้อพิรุธ ส่วนที่สถานีดับบัญชีแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม
๒๕๕๙ ให้ถอดถอนจำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยออกจากตำแหน่ง
ก็เป็นการตรวจสอบโดยองค์กรที่ต่างกัน ซึ่งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดบังคับให้ศาลต้องผูกพันวินิจฉัยเป็น
อย่างเดียวกัน และเมื่อโจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗
และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา
๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นฐานความผิดหลักที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีอยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำต้อง





วินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นการขัดกับมาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ส่วนที่โจทก์อ้างคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๕๑ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นายวัฒนา อัศวเหม จำเลย มาในอุทธรณ์ ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวแตกต่างกับคดีนี้จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงวินิจฉัยและพิพากษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ เมื่อไม่ปรากฏพฤติการณ์อื่นใดนอกจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏดังกล่าวว่าจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อรอจำเลยมอบนโยบาย จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวก่ายแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย และไม่มีความผิดตามฟ้อง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงข้างมากเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน./

นายประมวญ รักศีลธรรม

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม

นางวาสนา หงส์เจริญ

นายนิพันธ์ ช้วยสกุล

นายเสรี เพศประเสริฐ



นายอธิป จิตต์สำเร็จ

นายพศวัจน์ กนดนาถ

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

นายแรงรณ ปริพันธ์พจนพิสุทธิ

